პროლეტარელებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

СССР

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

№ 252 (20293) — ოთხშაბათი, 2 ნოემბერი, 1988 წელი. — ფასი 3 კაპ.

სახ. სახ. რესპუბ. ბიბლიოთეკა

გუშინ, დღეს, ხვალ

ფაქტი ■ მოვლენა ■ კომენტარი

ეროვნული

ვიზიტი მოსკოვში

31 ოქტომბერს მოსკოვში ხანმოკლე სამუშაო ვიზიტად ჩამოვიდა ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმის წევრი, ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე ლადისლავ ადამეცი.

აეროპორტში მას დახვდნენ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ნ. ი. რიჟკოვი, სხვა ოფიციალური პირნი.

▼▼

საინტერესო დიალოგი საქართველოს

კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ლექტორთა ჯგუფმა პარტიის ჩხოროწყუს რაიონულ კომიტეტთან, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტთან არსებულ პარტიის ისტორიის ინსტიტუტსა და ვ. ი. ლენინის ცენტრალური მუზეუმის თბილისის ფილიალთან ერთად რაიონის აქტივისათვის მოაწყო დიალოგი ლენინური მუშაობის სტილის საკითხებზე.

თითოთა შეკითხვაზე გასცეს პასუხი პარტიის ჩხოროწყუს რაიონული კომიტეტის პირველმა მდივანმა ა. ყვანიამ, პარტიის ისტორიის ინსტიტუტის განყოფილების გამგემ, პროფესორმა გ. ყვანიამ, ვ. ი. ლენინის ცენტრალური მუზეუმის თბილისის ფილიალის დირექტორმა ფ. მახარაძემ. დიალოგმა დიდი ინტერესი გამოიწვია.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოში

მუზარველები, შოთა რუსთაველის საზოგადოების, რესპუბლიკის მთელი რიგი რაიონების სახალხო დეპუტატთა საბჭოების აღმასკომების წინადადებებისა და შენიშვნების და მიწასარგებლობის კანონის დარღვევის გამოვლენილ ფაქტებთან დაკავშირებით, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ გაიუქმა თავისი 1988 წლის 25 ოქტომბრის №482 დადგენილება „საქართველოს სს რესპუბლიკაში ინდივიდუალური საბინაო მშენებლობის მოწესრიგების ღონისძიებათა შესახებ“ და შექმნა კომისია ამ საკითხის დამატებითი შესწავლისათვის.

▼▼

ამერიკელი ბიზნესმენები — საქართველოში

31 ოქტომბერს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველმა მოადგილემ ზ. ა. ჩხეიძემ მიიღო ამერიკის ფირმის „სეიბი კორპორეიშნის“ წარმომადგენელთა ჯგუფი მისი პრეზიდენტის დევიდ არტურ სეიბის მეთაურობით. იგი ჩვენს რესპუბლიკაში ჩამოვიდა შესაძლო თანამშრომლობისა და ერთობლივი საწარმოების შექმნის საკითხებზე სამინისტროებთან და უწყებებთან მოლაპარაკების მიზნით.

„სეიბი კორპორეიშნის“ წარმომადგენელთა ყოფნის პროგრამაშია საქმიანი შეხვედრები და მოლაპარაკება საქართველოს სსრ სავაჭრო-სამრეწველო პალატისა და რესპუბლიკის საგარეო-სავაჭრო გაერთიანების „საქმამეკქსის“, მშენებლობის სამინისტროს, საქალაქო სარეორტატის, რესპუბლიკის სპორტსაბჭომის, თბილისის სახალხო დეპუტატთა საქალაქო საბჭოს აღმასკომის ხელმძღვანელებთან, მოგზაურობა სოხუმში.

▼▼

სამართლებრივი საკითხები გაზეთების ფურცლებზე

საქართველოს სსრ იუსტიციის სამინისტროს კოლეგიამ და საქართველოს ჟურნალისტთა კავშირის გამგეობის სამდივნომ ერთობლივ სხდომაზე განიხილეს საკითხი — სამტრედიის, ჩხოროწყუს, ცხაკაიას, მახარაძის, ლანჩხუთის, თეძოლოს რაიონული, ფოთისა და ქიათურის საქალაქო გაზეთებში სამართლებრივი საკითხების გაშუქების გაუმჯობესებას რაიონული გაზეთების ფურცლებზე.

▼▼

უფროს პიონერხელმძღვანელთა შეკრება

რუსთაველის უფროსი პიონერხელმძღვანელები 31 ოქტომბერს შეიკრიბნენ თბილისში, რათა განიხილონ გასული ზაფხულის შედეგები, პიონერული მუშაობის გარდაქმნის გზაზე მდგომი პრობლემები და ამოცანები. ძირითადი საკითხი, რომლის ირგლივაც გაიმართა სხვა-ბაასი, ის იყო, თუ როგორ ვაქციოთ პიონერული ბანაკი მოსწავლეთა თვითმმართველობისა და შემოქმედებით ინიციატივის ნამდვილ სკოლად. პიონერხელმძღვანელებმა დისკუსიები გამართეს „ბრგვალ მაგიდებთან“, შეხვდნენ სახალხო განათლების სამინისტროს ხელმძღვანელებს, მწერლებს, ჟურნალისტებს, შეკრება 2 ნოემბრამდე გასტანს.

▼▼

„სოხუმის“ ცისფერი გზა

გათუმი. კარგი შრომითი მაჩვენებლებით ხვდება ოქტომბრის დღესასწაულს საქართველოს საზღვაო სანაოსნოს თბილისელი „სოხუმის“ ეკიპაჟი. მან განსაკუთრებული მონდომებით იშრომა მესამე კვარტალში, სამი შორეული რეისი მოაწყო და სამთვე დიდი გადაკვრებით შეასრულა: 103,5 და 104 და 103,7 პროცენტით.

მეზღვაურებისათვის ოქროს ფასი აქვს დროს. ამ ხნის განმავლობაში დაზოგეს 125 საათი დგომისა და სვლის დრო. 174 ტონა საწვავი.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულება

საქართველოს სსრ მეცნიერებისა და ტექნიკის სახელმწიფო კომიტეტის შექმნის

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი **იდგენს:**

გაუქმდეს საქართველოს სსრ მეცნიერებისა და ტექნიკის სახელმწიფო კომიტეტი.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე

პ. გილაშვილი.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი

ბ. კვარაცხელია.

თბილისი. 1988 წლის 31 ოქტომბერი.

გარდაქმნა და ახალგაზრდობა: მოქმედების დრო

მ. ს. გორბაჩოვის შეხვედრა მოსკოვისა და მისი ოლქის ახალგაზრდობასთან

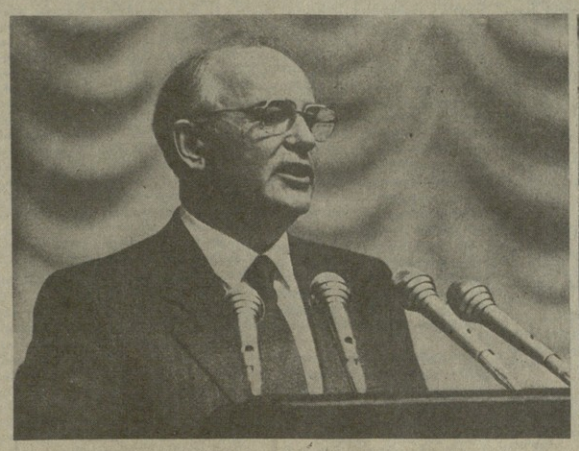

მ. ს. გორბაჩოვის გამოსვლის დრეს.

საკედლ.-საკინფორმის ტელეფოტო.

დედაქალაქის ახალგაზრდობის სასახლე, სადაც საკავშირო ოლქკ სამოცდამეათე წლისთავის დღეს შეიკრიბნენ კომკავშირელები, უფრო სასახლე კი არა, ოსტატთა ქალაქია. მისი „ქუჩები“— ოსტნდები გვაცნობენ ახალგაზრდათა ინიციატივით შობილ კონკრეტულ საქმეებს. აქ ერმანეთის უზიარებენ გამოცდილებას, კამათობენ, ერთად ეძებენ გადაწყვეტის გზებს.

დღეს მათთან ერთად ამ ძიებაში, იდეების გაზიარებაში მონაწილეობს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე მ. ს. გორბაჩოვი. იგი მიდის სტენდიდან სტენდთან და საუბარში აბამს მუშებსა და სტუდენტებს, მოსწავლეებსა და მეცნიერებს. ვიღაცასთან დაინტერესებით არკვევს სამეურნეოანგარიშიანი გაერთიანების ორგანიზაციის დეტალებს, ვიღაცას ეკამათება, ვიღაცას დაინტერესებით უსმენს, ოგონლებს თავის სტუდენტურ წლებს, ტაშს უკრავს თვითმოქმედ სასკოლო სიმღერას.

„მოსკოვის კომკავშირი — საკავშირო ოლქკ 70. წლისთავის შესახვედრად“ — ამ გამოფენის ასობით ექსპონატი ტრადიციული საიუბილეო ანგარიში კი არა, ცოცხალი ნაამობია ახალგაზრდობის მოქმედ ინიციატივებზე, მისი მობილიზებული ენერგიაა, მისი პრობლემებისა და საკითხების, ძიებებისა და გადაწყვეტების ნუსხაა.

დამკვირვე კომკავშირული მშენებლობის შტაბის ექსპოზიციაში მიხეილ სერგის ძე აკნოზენ კომკავშირული შეფობის ძირითად მიმართულებებს.

3. ოხიპოვი, მოსკოვის კომკავშირული დამკვრელური მშენებლობების შტაბის უფროსი. წინათ ჩვენ რომლიმე კონკრეტული ობიექტის შეფობას ვკისრულობდით, მაგალითად, ლიბანოვის სახელობის ქარხანას, ლენინური კომკავშირის სახელობის ავტოქარხანას ვეფფობდით. ახლა კი ჩვენ ვირჩევთ ახალგაზრდული მოქმედების მთელ მიმართულებას. ერთ-ერთი მთავანია ეკოლოგია. შეგვიძლია ამ გიჩვენოთ ფილმი ჩვენი ღღეკანდელი მრომითი აქციის შესახებ, იმის შესახებ, თუ როგორ გავაშენეთ ორი ახალგაზრდული პარკი, სადაც ორი ათასზე მეტი ახალგაზრდა მუშაობდა. ასეთი აქციების ამბავს ვიუწყებთ ხოლმე გაზეთით. მოდის ყველა მსუქანელი. ახლა ალაზე ბეერია ადამიანი, რომლებსაც აღელვებთ ეკოლოგიის პრობლემები და რომლებიც მზად არიან კონკრეტული წვლილი შეტანონ ბენების შენარჩუნებაში. მეორე მიმართულებაა ისტორია და კულტურის ძეგლთა დაცვა. აი ახლა აქ, ჩვენთან არიან ამ მოძრაობის წარმომადგენლები.

მ. ს. გორბაჩოვი. მე ვნახე როგორ იწყებდით, იწყებდით იმით, რომ ხელიხელჩაკიდებულებმა გზა გადაუღიეთ ბულდოზერს ქირიკის პროსპექტზე.

ა. სოლოვიოვი. ახალგაზრდული გაერთიანების „პოდლინიკის“ თავმჯდომარე. ამოცანა ახლა ის არის, რომ გამოვნახოთ ძეგლების სანელმწიფო საკუთრების ლტერნატივა. ჩვენ არსებობად ასეთი გამოცდილება გვაქვს. ახლა ექსპერიმენტის სახით გვსურს მოვსინჯოთ იგი სოლოვეცკის კუნძულებზე. ეს სერიოზული სოციალური პროექტია.

მ. ს. გორბაჩოვი. რას ამირებთ ამ კუნძულებზე?

ხმა. უკვე ზედიზედ მეორე ზაფხულია ვაწყობთ იქ ექსპედიციებს.

მ. ს. გორბაჩოვი. რესტავრაცია?

ა. სოლოვიოვი. დიახ, და ამისათვის ექმნით საკონსულტაციო საბჭოს...

ხმა. მეორე. ექსპედიცია მოვაწყვეთ ქალაქ ალექსანდროვში. იქ იყო დაბა, სადაც ივანე მრისხანე 17 წელიწადს ცხოვრობდა. იქ დგას მონასტრები, რომლებიც მოლიანად ინგრევა. ეს კარგად ჩანს სტენდის ფოტოსურათებზე.

ხმა. ჩვენი აზრით, თითოეულ ძეგლს უნდა ჰყავდეს კონკრეტული პატრონი. ესა თუ ის ძეგლი შეიძლებოდა მიგვეცა ენთუზიასტებისათვის, ჩვენთვის, მაგალითად.

მ. ს. გორბაჩოვი. რას ნიშნავს, თქვენ მოგცეთ?

ხმა. თუნდაც არენდით...

რ. მ. გორბაჩოვი. მათ უნდათ თვითონ გაკეთონ.

ხმა. ჩვენ წინადადებას ვიძლევით ძეგლის გარშემო აღვადგინოთ მისი თანამედროვე ისტორიული გარემო. არიან სპეციალისტები, ახალგაზრდები, რომლებიც წვლილს და ყველფერს გაკეთებენ, სარესტავრაციო საქმეებიათვის დაწყებული და უფრედ ხელობათა აღორძინებით დამთავრებული. ძეგლმა უნდა იცოცხლოს, ხომ მართალია? ჩვენი შრომითი ინიციატივის ასოციაცია სწორად შესაძლებლობას აძლევს ადამიანებს გამონახონ სახელმწიფო ორგანიზაცია, რომელიც ხარკს ასხამს, აი, ასეთი იდეებს.

ხმა. დახმარება გაუწიონ ინიციატივის რეალიზაციაში.

მ. ს. გორბაჩოვი. მე ვფიქრობ, მოსკოველმა ახალგაზრდობამ ხელი მოკიდეს დიდმნიშვნელოვან საქმეს — შეინარჩუნონ მოსკოვის და მის ირგვლივ არსებული ძეგლები. თავის დროზე ისინი გვარიანად ანგრიეს. ახლა ის, რაც „არია“, უნდა აღვადგინოთ. ვფიქრობ, აქ ყველა ვარიანტი გამოდგება.

კომკავშირელთა თხოვნით მიხეილ სერგის ძე ექსპოზიციის შთამბეჭდილებათა წიგნში წერს: „მხურვალედ მივესალმები თქვენს ინიციატივას“.

— სიტყვა „თქვენს“ დიდი ასოთი დავწერ, — დასძენს მიხეილ სერგის ძე.

— იცით, ამ საქმეში ვლინდება თითქოსა ცოცხალი კაეშირი. ვიღაცას უნდა მოგვაწყვიტოს წარსული, აკოოდ, რაც უკან დარჩა, ყველფერი წვიდეა და მნიშვნელოვნა ალარა აქვსო. ტყუილია ეს. თუ იკარგება თაობათა კავშირი, იხარეცა საზოგადოება. კულტურის თითოეული შრე, ცივილიზაციის თითოეული შრე და თითოეული ახალი თაობა უნდა იდგეს მყარ ნიადაგზე. ფარსულისადმი აგდებული დამოკიდებულება ყოველთვის უზარმაზარ ზეიმობრივ დანაკარგს იწვევს. ასე იყო დღეს, ასე იქნება ხვალაც. ადამიანი, რომლის სული და გული მმართველია ადამიანებისადმი, არ შეიძლება არ იყოს ისტორიის თანამონაწილე, იგი უნდა ეზიაროს მას, ხელახლა განიცადოს იგი. ის, რასაც თქვენ აკეთებთ, მარტო თავისი მატერიალური მხრივ როდია მნიშვნელოვანი, ყველაზე მთავარია სულიერი მხარე, ყველაზე მთავარია ხალხი. ყოჩაღ, ყმაწვილებო. წინ, წინ იარეთ და გზიდან მოაშორეთ ბუელოზერები.

ექსპოზიციაში „ახალგაზრდული შრომითი ინიციატივა — გარდაქმნა“ თვალს იტაცებს წარწერა: ექსპერიმენტული ახალგაზრდული მეგაფიდობის კომპიუტერული შემნაბი კომკავშირული ორგანიზაციის მუშაობის მართვა.

მ. ს. გორბაჩოვი. საინტერესოა, რა არის ეს?

ექსპერიმენტული ახალგაზრდული მეგაფიდობის კომპიუტერის თავმჯდომარემ **ვ. ნოვოსელოვმა** გაბარტყი, რომ ეს საზოგადოება არა, თაობათა კავშირი დღეს მეცხოვრებთათვისაც საჭიროა. უამისოდ საზოგადოება ვერ იქნება ჯანსაღი.

მამათა და შვილთა პრობლემაზე სხა-ბაასი გულგრილს არავის ტოვებს. ხდება ხოლმე, უფროსები ბუზზეუნენ, ჭკუასაც გვასწავლიან: ისე არ ცეკვავ, თმასაც უენაურად ივარცხნი, ეს რა მოდაა...

როცა ჩვენმა ბებიებმა და პაპებმა დაინახეს, — თქვა ამბანაგობის ერთ-ერთმა წევრმა, რომ ბოდიშად დავარცხნილ თავში ჭაუკე გვაქვს, ყველფერს ჩვენი ხელით ვაკეთებთ, ჩვენთან ერთად ცხოვრება მოისურვეს. ერთმა მთაგანმა, რომელსაც ბინა შესთავაზეს ქალაქში, ცივი უარი თქვა: სახლს ავაშენებ შვილიშვილის გვერდით და იქ ვიცხოვრებ, ახალგაზრდობასთან ახლოს ყოფნა მინდაო. უნდა მოგახსენოთ, რომ სახლების ფასი, რომლებსაც ამბანაგობის წევრები აშენებენ, სავსებით მისაღები გამოდგა პენსიონერებისთვისაც კი — სულ რაღაც 1200—1300 მანეთი.

მ. ს. გორბაჩოვი. ყოჩაღ, ბიჭებო. ეს ხომ ოთხჯერ უფრო იაფია, ვიდრე სახელმწიფო ყიდის.

ახალგაზრდულმა კოოპერატივმა წელს სამპოთა მეურნეობისაგან იჯარით აიღო 25 ჰექტარი სახნავი, დაამუშავა, მოიწია მოსავალი — 2 ათასი ცენტნერი საკვები ჰარხალი, 1200 ცენტნერი კარტოფილი. ახალგაზრდები ამირებენ ბალიშებს, ბალიშებს ბარშემოტანილ საზაფხეო სახლები, საზოგადოებრივი დასასვენებელი ცენტრი, სპორტლენტი, დაგეგმილია აშენდეს სახელოსნოები, კერძოდ, მოსაპირკეთებელი კერამიკის დამზადებისათვის, რომელიც ძვეკ გამოადგებათ სახლების მოსაპირკეთებლად.

— მაკეტზე, რა თქმა უნდა, ყველფერი კარგადაა, — თქვა **მ. ს. გორბაჩოვმა,** — ყველფერი გონივრულად დაგიპროექტებიათ, მაგრამ ვინ აშენებს, სად იშოვით მასალებს?

ვ. ნოვოსელოვი. ყველფერს საკუთარი ძალებით ვაკეთებთ. ბევრი სპეციალისტი გვყავს. რაც შეეხება მასალებს, ჩვენივე ამხანაგებმა მეტად საინტერესო ნამუშევრები შემოგვთავაზეს. იაფფასიან მასალებს გამოვიყენებთ.

მ. ს. გორბაჩოვი. სახმობაზრაგებასაც კი არაფერს სთხოვთ?

ი. ალაშინი, ეკონომისტი. ვეცდებით საკუთარი ძალებით გავუძღვეთ საქმეს.

მ. ს. გორბაჩოვი. მაშასადამე, თქვენს სახლებში მხოლოდ ახალგაზრდა ოჯახები იცხოვრებენ?

ვ. ნოვოსელოვი. არავითარ შემთხვევაში. მივაწყვეთ სოციოლოგიური კვლევა, და აღმოჩნდა, რომ ამხანაგობის წევრთა 80 პროცენტს ნაკვეთი გამოუყვეს ოჯახის უფროსი წევრების ბაღვალილსწინებით. სხვათა შორის, მათ შორის საკმაოდ ბევრია ომისა და შრომის ვეტერანი.

— აი ბოლოს და ბოლოს, მთავარსაც შევეხეთ, — აღნიშნა მიხეილ სერგის ძემ. — თორემ უკვე ფფიქრობდი, რომ თაობათა კავშირი თქვენთან უკვე ისტორიას ბარდებოდა. მხედველობაში მაქვს კულტურის ძეგლის, სიძველეთა აღდგენისათვის კომკავშირული რაზმების მუშაობა. არა, თაობათა კავშირი დღეს მეცხოვრებთათვისაც საჭიროა. უამისოდ საზოგადოება ვერ იქნება ჯანსაღი.

ამ ადგილზე ამ ბრძოლებზე სხა-ბაასი გულგრილს არავის ტოვებს. ხდება ხოლმე, უფროსები ბუზზეუენენ, ჭკუასაც გვასწავლიან: ისე არ ცეკვავ, თმასაც უენაურად ივარცხნი, ეს რა მოდაა...

ალ. ალ. ... ...

გარდაქმნა და ახალგაზრდობა: მოქმედების დრო

ეროვნული

(დასასრული)

უბრალოდ აუცილებელია იმისათვის, რომ გამოვაცოცხლოთ მუშაობა, აღმოვფხვრათ ფორმალიზმი. ყველაფერი ქაღალდზეა დამოკიდებული, რომელიც გვაკლია.

ლ. ნ. ზიაკოვი. ასეთი საქმისათვის ქაღალდს ვიშოვით. საქალაქო კომიტეტმა მრავალტირაჟიან გაზეთებს ნება მისცა პერიოდულად მოამზადონ სპეციალური გამოცემები კომკავშირის ძალებით და კომკავშირისთვისაც.

მ. ს. გორბაჩოვი. ეს სწორია. საჭიროა, რომ ახალგაზრდობას ადგილებზე საკუთარი გაზეთები ჰქონდეს.

ს. ჩერნიხი. რა თქმა უნდა, თუ მოვინდომეთ, ქაღალდსაც ვიშოვით. აი ჩვენში ხელმოწერაზე ლიმიტი იყო. ახლა კი მოხსნეს. ეს ძალიან კარგი ნაბიჯია, რომელ მიზნით ის არის, რომ გარდაქმნა ნამდვილად შეუქცევადი გახდითო.

მ. ს. გორბაჩოვი. რაო, ეუბნი დაგებადათ, რომ ვიღაცას მისი შერჩევა სურს?

ს. ჩერნიხი. მარტო მე კი არა....

მ. ს. გორბაჩოვი. აი, თქვენ რომ გარდაქმნის ბედი გაწუხებთ, ეს არის მთავარი. ნუ შეიტიგებდით, თუ ვინმე სადღაც საქმეს უკან ეწევა, არ მისცეთ ამის ნება, იბრძოლეთ. აი, ამას გავლენები და გთხოვთ. რაც შეიეზა ხელმოწერის ამბავს, ეს რიიმე კონსერვატიზმის რაღაც რეციდივი ან ვინმეს ცდა კი არ იყო, პირი აეკოთ საზოგადოებისათვის, არა. ჩვენ ქაღალდის მოელ მარაგი ამოვიღეთ. რომელი ლიტერატურის გამოცემის შემცირებაც შეიძლებოდა, შევამცირეთ. კანცელარია შევკვეცეთ: წავიღეთ ქაღალდი იქიდანაც. ახლა დაესახეთ, რომ უახლოეს წლებში ქაღალდის გამოშვება 500 ათასი ტონით გავზარდოთ, როგორ საერთოდ ერთხელ და სამუდამოდ მოვხსნათ ეს პრობლემა.

ახლა ეს გადაწყვეტილება უნდა განკახორციელოთ. და უნდა ვიფიქროთ, თუ წინათ რატომ არ ხერხდებოდა დასახულის შესრულება, მუშაობა ხომ მეოცე ყრილობის შემდეგ დაიწყო? ყველაფერი კარგად მახსოვს, XXII ყრილობის დელეგატი ვიყავი, როცა ნამდვილად დიდ, მორსგამზადებულ გადაწყვეტილებებს იღებდნენ. შემდეგ ისინი თანდათან გამოშრ ე ნ ე ს. ბევრი რამ, რასაც ახლა ვაკეთებთ, იქიდან, სამოციანი წლებიდან მოდის. მაგალითად, რატომ შეფერხდა იმ წლების ეკონომიკური რეფორმა? რაშია საქმე? პასუხს თავადვე მიკარნახებთ: ყოველი ადამიანი უნდა გრძნობდეს, რომ თვითონ არის ყველაზე შემპატიანარ აკმეთი უშუალო მონაწილე.

მაშინდელი ცვლილებები კი კაბინეტებიდან, „ზემოდან“ მომდინარეობდა, და ადამიანს მაღში არ ეთმობოდა მთავარი მოქმედი პირის როლი.

ახლა იმ დასკვნამდე მივედით, რომ უნდა ვიმოქმედოთ გულახდილად, საჯაროდ, დემოკრატიულად. ხელოდ ასე გამოვიყენოთ საზოგადოებას უძრაობის მდგომარეობიდან.

როგორც თვითონ ხედავთ, პრობლემები ბლომად დაგვგროვდა. ყველანი ჩვენ გარკვეულწილად უძრაობის გაწყობილებამ მოგვიკვა. და საჭიროა თითოეულმა ადამიანმა ბოლოს ეს გაწყობილება. მაგრამ ამის ძალა მაინც ადამიანსა ადამიანებში, მის ყველა ფენაში. აი ამაში თქვენ, ახალგაზრდობა, უნდა მონაწილეობდეთ, თქვენ ხომ იზიარებთ ასეთ პოლიტიკას, მაშასადამე, უნდა მონაწილეობდეთ პოლიტიკური ცხოვრების ყველა პროცესში. კომკავშირმა თავისი სიტყვა უნდა თქვას ყოველ ეტაპზე, ეს ეს ... ...

მ. ს. გორბაჩოვის გამოსვლ

(დასასრული)

აქვთ სურვილი ხელის ერთ დაკვრით დამლილნ დაგროვილი პრობლემები, მოიშორონ ყველაფერი და იარონ ფართო ნაბიჯით, ისუნთქონ თავისუფლად. მაგრამ ცხოვრება გაცილებით უფრო რთულია. ამისთვის მარტივი გადაწყვეტებიც არ არსებობს. ესეც უნდა გითხრათ, და ვფიქრობ, რომ ეს ეგსმით.

ჩვენი დრო რეფორულიერია. დაიწყო ღრმა ცვლილებები. ერთმანეთს ეწინააღმდეგება ძველიც და ახალიც. ორთან როგორც ერთის, ისე მეორის მოპბრენიც. ცოტა გარდაქმნის აშკარა მოწონაარმდეგე. ყველა დანარჩენისა-თვის ეს არის მთელი ცხოვრების, როგორც საკუთარი, ასევე ქვეყნის ცხოვრების ხელახლა გაარჩევის არცთუ ადვილი ხანა, არის ახალი მიდგომების, ახალი გადაწყვეტების ძიება ან დროით შემოწმებული და დღესაც ჩვენთვის საჭირო ღირებულებათა აღორძინება.

აი, რატომ მიმდინარეობს ძნელად რადიკალური, ეკონომიკური რეფორმაც. აი, რატომ არის, რომ დემოკრატიზაციის, სოციალისტური დემოკრატიის პოტენციალის გაშლის პროცესიც არც ისე ადვილად მიმდინარეობს.

აბა, შეხედეთ პარტიის, კომკავშირის, საბჭოების საქმიანობას: როგორ ძნელად მიდის აქაც საქმე, მაგრამ მაინც მიდის, მიმდინარეობს პარტიის შინაგანი ცხოვრების, კომკავშირის, საბჭოების შინაგანი ცხოვრების გარდაქმნის პროცესები. ეს ხომ მეტად სერიოზული საგნებია და ისინი ეხება მთელ ქვეყანას. ეს ყველაფერი ხომ დაკავშირებულია მრავალი წლის გამოცდილების, იმის ხელახლა შეფასებასთან, რასაც ბევრი ჩვენგანი შეეჩვია — თქვენ ნაკუნგად, ჩვენ მეტად. ისე რომ, თქვენ გარდაქმნა უფრო გაგიჭირდებათ, და თქვენი იმედი გვაქვს.

ეკონომიკაში ყველაფერი არ გამოგვდის. ბევრი რამ ადამიანების აღიზიანებს, არ მომხდარა რეალური საგრძნობი გაუმჯობესება სურსათ-საოვაგითა და საკონსუმო მომარაგებაში. ამას ემატება სამეფურნეო ბაგარიში, მეურნეობრიობის ახალ მეთოდებზე გადასვლასთან, ახალი ტექნოლოგიების ათვისებასთან და, რაც მთავარია, აზროვნების დამკვიდრებასთან სტერეოტიპების მსტგრევასთან დაკავშირებული სიძნელეები.

რას იზამ, მთელი რიგი პრობლემების გამწვავება და განწყობილებათა არაერთგვაროვნება გარდამავალ პერიოდში ბუნებრივი და გარდაუვალია. ყოველივე ამას უდა გავუძლოთ, არ შეგდრკეთ და აუცილებელად მივიყვანთო დაწყებული საქმე ბოლოდეი.

უნდა: გავაძლიერთ ბრძოლა კონსერვატიზმის, ყოველივე იმის წინააღმდეგ, რაც გვაფერხებს და უკან ქაჩავს. ეს მთავარია, მაგრამ მხედველობაში უნდა ვიქონიოთ სხვა რამეც. ძლიერი ცვლილებების პერიოდში ეხედებით მერყეობას, ზოგჯერ ექსტრემიზმსაც ეკ. არიან ადამიანები, რომლებიც, სარგებლენ რა სავსებით კანონიერი მასობრივი სურვილით — რაც შეიძლება მალე გადაწყდეს ამოცანები, — აყენებენ ბარეგანულად რადიკალურ, მაგრამ თავისი არსით ბედან მოწოდებებს. ახალგაზრდობა, რომელიც გამოირჩევა თავისი ენერგიით, ყოველივე რეფოლუციურის აღქმით, უნდა ერეკეიროდეს, სად არის ნამდვილად რეფოლუციური პოლიტიკა და სად — მისი ფსევდორეფოლუციური პაროდია — ჰყვირალა, მორახარუნე, რომელიც ყალიბდება რეალობებს მოწყვეტილი და არ შეუძლია საქმით მოიტანოს ღრმა გარდაქმნები.

რა ვიღონოთ, რომ გარდაქმნის პროცესები უფრო სწრაფი ტემპით, უფრო მასშტაბურად მიმდინარეობდეს? საჭიროა საჯაროობასა და დემოკრატიზეა, საწარმოს შესახებ კანონზე დაყრდნობით, რომელიც სახავს ეკონომიკის გარდაქმნის, სამეურნეო ანგარიშის, არენდის პრინციპებზე მეურნეობრიობის ახალი მეთოდების ათვისების ფართო შესაძლებლობებს, კოოპერაციის შესახებ კანონზე, ყოველივე იმაზე დაყრდნობით, რამაც დემოკრატიული გზადა ჩვენი ეკონომიკური ცხოვრება, იმაზე დაყრდნობით, რაც ჩვენი ქვეყნის პოლიტიკურ პროცესში, საბჭოების, მართვის ორგანოების გარდაქმნაში მიმდინარეობს, ყოველივე იმის გამოყენებით, რაც გარდაქმნამ მოგვცა, ხელი მოგვიდოთ კონკრეტულ საქმეებს თითოეულ შრომითს კოლექტივში, თითოეულ ქალაქში, თითოეულ სოფელში, თითოეულმა დაეკავოთ ზუსტი პოზიცია. ბრძანებები საქმეს ვერ უშველის. პაერში გამოკიდება ახალი დარეექტივები, მოწოდებები, ლოზუნგები, თუ ისინი დაკავშირებული არ არის ადამიანთა სოციალური აქტიურობის ზრდასთან.

მაგრამ ჯერ კიდევ ყველაფერი როდი გადაწყვეტილი. იქნებ ისიც კი, რაც გადაწყვეტილი, გადავაკეთოთ. მაგრამ დღეს უკვე ბევრი რამ გვაქვს იმისათვის, რომ მტკიცედ და მკვეთრად შევცვალოთ ჩვენი ეკონომიკური ცხოვრება შრომითს კოლექტივებში, ჩვენი საზოგადოებრივი ცხოვრება ქალაქებსა და სოფლებში, კომკავშიულ და პარტიულ ორგანიზაციებში, ყველგან.

მე ძალიან მოვწონს ვრთი მეტაფორა, უკვე გამოვიყენე იგი. ჩვენ ყველაფერი უნდა ვიღონოთო, რათა გარდაქმნა არ აღმოჩნდეს იმ ლოკომოტივის მდგომარეობაში, რომელსაც მხოლოდ საყვირის მიცემის ძალა შეესწავს. ჩვენ უკვე მივეკარი სიგნალი, გაისმა საყვირის ხმა, უნდა ვიიროთ წინ, რაც უნდა ძნელი და რთული იყოს ეს, დავაჩქაროთ წინსვლის ტემპი.

გარდაქმნის გზაზე არის მუხრუჭები. დიახ, ეს სწორია. მაგრამ უკვე შექმნილია ბერკეტები და ბეჭედნაზები, რომლებიც უნდა გამოვიყენოთ წინსვლისათვის. ეს არის დემოკრატია, საჯაროობა, ეკონომიკური რეფორმა, პოლიტიკური რეფორმა, საზოგადოებრივი კონტროლი.

ჩვენი ლოკომოტივი სიჩქარეს იძენს. ღრმა ცვლილებანი ხდება ეკონომიკაში, ძალზე მნიშვნელოვანი სტრუქტურული ძვრები, რომლებიც შემდეგ გავლენას მოახდენს ეკონომიკაზე მრავალი წლის მანძილზე მომავალში.

უწონარეს ყოველისა ჩვენ განუხრელად ვაფიქსირ ჩვენი ეკონომიკის ხელახალ ორიენტირებას ადამიანთა საარსებო პრობლემების დაგეგმვისათვის. ამიტომ ყველა სიძელის მიუხედავად, ჩვენ გამოვნახეთ საშუალებანი, რათა დავაფინანსოთ ჯანმრთელობის დაცვის, სახალხო განათლების, მეცნიერების ახალი დიდი პროგრამები, რათა გავაფართოოთ სანინაო მშენებლობის ტემპი. აქედან გამომდინარეობს ჩვენი უდიდესი ძალისხმევა აგარარული სექტორისათვის სათანადო დინამიკის მისანიშნებლად და გასავითარებლად.

ამ წლიდან დაწყებული, უკვე იძლევა პირველ შედეგებს საკმარისს წარმოებისა და მომსახურების ზრდის პროგრამა. პირველად მრავალი წლის განმავლობაში სრულდება გეგმები და მათი ზრდა 20 მილიარდ მანეთს აღემატება.

ჯერ კიდევ ძალზე ზორსა ვართ ძირეული ცვლილებებისაგან, მაგრამ საქმე სწორი მიმართულებით წარიმართა. რა არის ჩვენი ჩანაფიქრი, რის იმედი გვაქვს, რას ემყარება ჩვენი რწმენა, რომ გარდაქმნა მაინც შეისახმს ზორცს?

ეს დიდი და მთავარი საკითხია. ლენინის მიერ შემოშავებული სოციალისტური პრინციპების სერიოზული დეფორმაციის შედეგად ეკონომიკის სფერაში ადამიანის დაბრუნების პროცესი, პოლიტიკური პროცესი, ეს იგი საკუთრებისაგან, წარმოების საშუალებებისაგან, პოლიტიკური და კულტურული პროცესისაგან ადამიანის გაუცხოების პრობლემა — ყოველივე ეს რომელიღაც ეტაპზე შეჩერდა. დაგასქოთა მბრძანებლურმა მეთოდებმა, ადმინისტრირებამ, ფართო უფლებები მიიღო ბიუროკრატიულმა აპარატმა, და ამან უარყოფითი გავლენა მოახდინა არა მარტო განვითარების ტემპზე, არამედ ჩვენი საზოგადოების სახეზეც.

ჩვენ დემოკრატიისა და საჯაროობის შეგრეხით, ეკონომიკური რეფორმის მეშვეობით, პოლიტიკური რეფორმის მეშვეობით უნდა დავაბრუნოთ ადამიანი ყველა ამ სფეროში, როგორც მთავარი მოქმედი პირი. ეი გარდაქმნის დედაზრი.

სტალინის სიკვდილის შემდეგ ხომ არაერთგზის ყოფილა ლენინური პრინციპების აღორძინების ცდები. მაგრამ ყველა ეს ინერციაში მაშინაც კი, როცა მათ სერიოზული ცვლილებები მოჰყვებოდა, — მაინც მარცხდებოდა. უწონარესად იმიტომ, რომ ყველა ამ პროცესში ნამდვილად არ ემბეჭდოდა ნალხი.

აი, რატომ არის, ამხანაგებო, რომ ჩვენ უნდა გაგვეცნინებინა ლენინის ყველაზე მნიშვნელოვანი დებულება: სოციალიზმი — ეს არის „მასების ცოცხალი შემოქმედება“.

აი, რატომ არის, რომ, თუ დაუკვირდებით ყველა ჩვენს გადაწყვეტილებას, დაინახავთ: მათი მთავარი ღერძია საზოგადოების დემოკრატიზაცია, ჩვენი წყობილების პოტენციალის გამოვლენა მთელი ცხოვრების დემოკრატიზაციის მეშვეობით. ამიტომაც ვამბობთ: ეკონომიკური — მეტი სოციალიზმი. ეს სიტყვებიც თამამი არ არის, ეს ჩვენი პოლიტიკური ჩანაფიქრია, რომელსაც დღეს ხორცს ვასხამთ.

აი, რატომ არის, რომ ეკონომიკური რეფორმის შემდეგ, რომელის სფეროვანი ხდება წარმოებებით ურთიერთობის რეფორმირება, ადამიანიც სამეურნეო ანგარიშის მეშვიობით, საარენდო ურთიერთობის მეშვეობით, კოოპერაციის მეშვეობით უფრო ფლოდეს საკუთრებას, მართავს, ფლობს მას, განაგებს, აღვენს თავის პოტენციალს, იყენებს თავის ტალანტს. პოლიტიკური რეფორმის მეშვეობით ჩვენ ვაბრუნებთ ადამიანს პოლიტიკურ პროცესში.

მთელი ამ ჩვენი გიგანტური ჩანაფიქრის, პირდაპირ ვიტყვით, ძალზე ძნელი, მაგრამ ქვეყნისათვის ესოდენ საჭირო ჩანაფიქრის შესრულების მეორე მხარე: ჩვენ, რა თქმა უნდა, როცა ვახორციელებთ ეკონომიკისა და პოლიტიკური პროცესის რეფორმას, უნდა ვიფიქროთ მეცნიერულ და პარტიულ ორგანიზაციებისა და, ყველგან.

ეს ძალიან მოსწონს ვრთი მეტაფორა, უკვე გამოვიყენე იგი. ჩვენ ყველაფერი უნდა ვიღონოთო, რათა გარდაქმნა არ აღმოჩნდეს იმ ლოკომოტივის მდგომარეობაში, რომელსაც მხოლოდ საყვირის მიცემის ძალა შესწევს. ჩვენ უკვე მივეკარი სიგნალი, გაისმა საყვირის ხმა, უნდა ვიიროთ წინ, რაც უნდა ძნელი და რთული იყოს ეს, დავაჩქაროთ წინსვლის ტემპი.

გარდაქმნის გზაზე არის მუხრუჭები. დიახ, ეს სწორია. მაგრამ უკვე შექმნილია ბერკეტები და ბეჭედნაზები, რომლებიც უნდა გამოვიყენოთ წინსვლისათვის. ეს არის დემოკრატია, საჯაროობა ჩვენს საზოგადოებაში მრავალი ნეგატიური შედეგი დატოვა. მათ შორის არის გათანაბრება, სხვისი მოიმდეოობა, სოციალური აპათია — ყოველივე ეს უნდა დავძლიოთო, და ეს უკვე ხდება ინ პროცესების საფუძველზე, რომლებიც გავიჩიეეთ ქვეყანაში.

მთელ ამ უზარმაზარ მუშაობაში ჩვენ გვჭირდება კომკავშირის მკაფიო, ზუსტი, მტაცე პოზიცია. როგორი გვინდა იყოს იგი? დღეს გავეცანი ტ. მირონენკოს ინტერვიუს და მიეგზავნ, რომ დაკსკუსია იმის შესახებ, თუ როგორი უნდა იყოს კომკავშირი, როგორი უნდა იყოს ქვეყნის ახალგაზრდული მოძრაობა, ჯერ არ დამთავრებული. მაგრამ, მე მგონია, ცხადია ერთი რამ, რომ როგორც მთელი 70 წელი, ისე გარდაქმნის პირველი წლებიც გვიჩვენებს: ჩვენ გვჭირდება ახალ-გაზრდობის ისეთი პოლიტიკური ორგანიზაცია, როგორსაც წარმოადგენს კომკავშირი!

ამ ბოლო წლებში ზოგ-ზოგები მცდარ აზრს ადგენან ამის თაობაზე. მე მოგონ, კომკავშირი ისაზავდა განუზორეიელებელ ამოცანებს მოიკვას ყველა და ყველფერი. გასაგებია, რომ მისთვის სულ ერთი არ არის ორე ეკონომიკური, არც სამეურნეო, არც ყველა სხვა პრობლემა, რომლებიც ისე თუ ისე ეხება ახალგაზრდობას.

და მაინც, ახალგაზრდობის კომენსომეტრი კომკავშირი, უწონარეს ყოველისა, ახალგაზრდა კომუნისტების ორგანიზაციაა, რომლებიც ეთანხმებიან პარტიის პროგრამას, ცდილობენ მასთან ერთად გადაწყვეტონ პოლიტიკური ამოცანები, მოამზადონ ახალგაზრდა თაობა იმისათვის, რომ მან მომავალში იკისროს საზოგადოებისათვის ეს, რეფოლუციური პრაქტიკის განგრძობისათვის პასუხისმგებლობის ტვირთი. ასეთი ორგანიზაციაა, ერთხელ კიდევ ვუსვამ ხაზს, ჩვენ გვჭირდება. ვფიქრობ, დღეს რომ არ იყოს ასეთი ორგანიზაცია, ჩვენ, კომუნისტები, ყველფერს ვიღონებდით, რათა შეგვექმნა იგი. მსოფლიოში არც ერთი პოლიტიკური პარტია არ მოქმედებს ისე, რომ არ იზრუნოს თავისი მომავლისათვის, მით უმეტეს არ შეიძლება ამაზე არ იფიქრონ, არ იზრუნონ კომუნისტებმა, ნოვატორთა პარტიის, მომავლის პარტიის წევრებმა. ჩვენ მივესალმებთ ლენინურ პრინციპებზე კომკავშირის, როგორც ჩვენი ახალგაზრდობის პოლიტიკური ორგანიზაციის, მთელი ცხოვრებისა და საქმიანობის აღორძინებას, განაცხადებს!

ეს არის პირველი და ყველაზე მთავარი. მეორე. ჩვენ კომკავშირის დამოუკიდებლობის მომხრენი ვართ. დაე, იგი ნუ იქნება პარტიის ისეი ნურც სტრუქტურით, ნურც მუშაობის მეთოდებით. მესამე. ჩვენ იმის მომხრენი ვართ, რომ კომკავშირი რეალურად მონაწილეობდეს სახელმწიფო და საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა პროცესში, სახალხო მეურნეობის, მთელი ქვეყნის მართვაში. მაშასადამე, ახალგაზრდობას გახსნილი უნდა ჰქონდეს ფართო გზა ხელისუფლების ყველა ორგანოში. კომკავშირი ყველა ამ ორგანოში წარმოდგენილი უნდა იყოს ნამდვილად, გადიოდეს სოციალისტური სახელმწიფოს მართვის მეთოდების დაუფლების სკოლას.

ჩვენ იმის მომხრენი ვართ, რომ სახელმწიფოში შემუშავდეს და განხორციელდეს აქტიური პოლიტიკა ახალგაზრდა თაობის მიმართ. ეიმედოვნებთ, რომ ეს იდეები და მიდგომები განსახიერდება ახალგაზრდობის შესახებ კანონში, რომლის პროექტი ახლა მზადდება თქვენი ყველაზე აქტიური მონაწილეობით.

ჩვენ მივესალმებოდით იმას, რომ არა მარტო კომკავშირული ორგანიზაციები ეკონომიკაში, არამედ უმაღლეს სასწავლებლებშიც, სკოლის კომკავშირი მოქმედებდნენ დამოუკიდებლობის, თვითმმართველობის პრინციპებით, როგორც იტყვიან, თავიანთ ხელში იღებდნენ ძალაუფლებას.

უმაღლესი სასწავლებლის კომკავშირმა უკვე ბევრი რამ აღმოაჩინა თავისთვის. მივესალმები მის ამ აქტიურობასა და დამოუკიდებლობას. ჩვენ, ამხანაგებო, ძალზე დაინტერესებული ვართ იმით, რომ უმაღლესი სასწავლებლის კომკავშირი იყოს ძლიერი, რადგან ეს ქვეყნის მომავალი ინტელიგენციაა.

ჩვენ მარტო იმის მომხრენი როდი ვართ, რომ თვითმქმედი და დამოუკიდებელი იყოს სკოლა. ჩვენ იმის მომხრენიც ვართ, რომ არტიკული ცნობილი შეკრების შემდეგ პიონერებიც უფრო დამოუკიდებელნი გახდნენ. ეს მხოლოდ მოჩვენებითია, რომ ჩვენ კეთილ საქმეს გავკეთებთ, როცა ყველა ეს ორგანიზაცია ხელით დაგვყავს. არა! უფლებები და პასუხისმგებლობა განუყოფელია.

თავდაპირველად ჩვენს ეკონომიკაში გვთხოვდნენ მეტ უფლებებს — მივეცით უფლებები. ახლა ვხედავთ, რომ ბევრს სურს უარი თქვას მათზე. რატომ? იმიტომ, რომ ეს პასუხისმგებლობაა. და უფრინარესად სამეურნეო ანგარიში. როგორც მუშაობ, ისე არის საწარმოში შემოსავალს, ფონდებს საქმე. წინათ შეიძლებოდა ქალაქი დაგეწერა, როცა საქმე კარგად ვერ მიდიოდა, ზემოთ გაგეგზავნა და გეთქვა, ჩვენ საკუთრები ბავაყენეთ, მაგრამ არ გადაუწყვეტიათო. ახლა თავად უნდა გადაწყვიტო, იმ უფლებებს დაეკურდო, რომლებიც მოგეცეს. გვთხოვეს: არ გვინდა საბშეკვეთაო. ალბათ, მიაქცევდით ყურადღებას, როგორი დისკუსია მიმდინარეობდა ამის გამო, კაცმა რომ თქვას, ხელ ბრძანებულ მეთოდებს, ადმინისტრირებას, იმას უკავშირდება, უძრაობის წლებში რომ გაჩნდა, ხელახლა უნდა გავიარეთო და უკუვაგდეთ. და რაც უფრო სწრაფად დავეუფლებით როგორც ორგანიზატორული, ისე პოლიტიკური მუშაობის ახალ მეთოდებს, და უბრალოდ ავითვისებთ ადამიანური ურთიერთობის ახალ ფორმებს, მით უფრო სწრაფად წავა ჩვენი გარდაქმნის საქმე, მით უფრო მტკიცე იქნება გარანტირებული მისი წარმატება.

ძვირფასო მეგობრებო! ერთხელ კიდევ გილოცავთ კომკავშირის 70 წლისთავს. თქვენ მხედველობაში უნდა გქონდეთ, რომ კომუნისტების პარტია დიდ იმედს ამყარებს კომკავშირზე, ახალგაზრდობაზე დიდი რეფოლუციური გარდაქმნის მიზნების უზრუნველყოფისა და მიღწევებისათვის თავის მუშაობაში, გარდაქმნისა, რომელიც ოქტომბრის საქმის, ლენინის საქმის ბრალპპირი გაგრძელებაა! (მ. ს. გორბაჩოვის გამოსვლის დროს ზმირად გაისმოდა ტაში).

* * *

მ. ს. გორბაჩოვის გამოსვლის შემდეგ შეხვედრას ახალი მიმართულება მიეცა: კომკავშირელები ხელით სკრგის ძეს წერილობით უგზავნიდნენ შეკითხვებს, მიდიოდნენ დარბაზში დადგმულ მიკროფონებთან, გამოთქვამდნენ თავიანთ აზრს და სკამდნენ ახალ კითხვებს, რომლებსაც უპასუხებდა მ. ს. გორბაჩოვი.

ნ. პოლეშაკი, პირველი მაისის პიონერთა და მოსწავლეთა სახლთან არსებული მეძალეთის კლუბის შტატგარეშე ხელმძღვანელი. დიდ მადლობას მოგახსენებთ, მიხეილ სერგის ძეს, ბულბულდელი საუბრისათვის. მართალი გითხრათ, რაკი აქ მოვდიოდი, მეგონა, რომ კვლავ ერთი ამბავი, ზაზოფინი იქნებოდა: ბედნიერი ვარ, რომ ეს არ მოხდა. კომკავშირის მთავარი ამოცანა მთაზარი თაობის აღზრდაა. ახლა იგი მთლიანად ვერ არმეეს თავს ამას. ვერ არმეეს, ალბათ, არა იმიტომ, რომ არ სურს, არამედ იმიტომ, რომ ხელს უშლიან, ხელს უშლიან ის ორგანესაცი ძალები, რომლებიც საერთოდ ეშლიან ხელი გარდაქმნასაც.

რატომ ვამბობ ასე? მე საზოგადოებრივ ინტერესებზე ვმუშაობ საბჭოთა სამხედრო-პატრიოტულ გაერთიანებაში, ერთ-ერთ ყველაზე პირველ გაერთიანებაში, რომელმაც ხელი მოჰკიდა სამხედრო პატრიოტიკას. ჩვენი კლუბი უკვე 25 წლისაა. ამ ხნის მანძილზე სახელმწიფოს 35 ათასი მანეთი წინიდან შემოსავალი მივეცით. და მოუხდეადან ამისა... მე გავიარე ყველა ინსტანცია, მხოლოდ თქვენთვის და უმაღლესი სიბჭოს პრეზიდიუმისათვის არ მომმართავს. ოთხი წელია ამისთვის ვებრძვი. ყველგან მამშვიდებენ: ყველაფერი ნორმალურად იქნებაო. მაგრამ შემდეგ მდგომარეობა კიდევ უფრო უარესდება, საქმე ის არის, რომ ოთხჯერ ავამზენეთ პპორტული მოედანი არმიისათვის ახალგაზრდების მოსამზადებლად. ვამეკნებდით საკუთარი ფულით. და ოთხჯერ დაგვინგრიე. ეგი. უკანასკნელად ეს მოხდა ახალგაზრდობისა და სტუდენტთა ფეტტივალის წინ ხაუბოვის — პიროველი მაისის რაიაღმასკომის თავმჯდომარის მოადგილის მითითებით. ახლა იქ უდაბური ადგილია, ამ ამხანაგს კი ამსოლუტურად არავითარი პასუხი არ აგებინეს. მინდა, რომ კომკავშირის მასობრივი ინფორმაციის ორგანოები მეტ ყურადღებას უთმობდნენ სამხედრო-პატრიოტული აღზრდის პრობლემებს. აი მე ხელთ მაქვს ეკურნალი „მოლოდეი კომენსოლი“, რომელშიც დაბეჭდილია სტატია ჩვენს კოლექტივზე. გავიდა დრო, მაგრამ, სამწუხაროდ, ეს გამოცემა ამ საკითხებს ალარ დაბრუნებია. რისი შეეშინდა ეკურნალს? მეტსაც ვეტყვით: დოსაფი არმიის, ავიაციისა და ფლოტის ხელშემწყობი ნებაყოფლობითი საზოგადოებაა. მაგრამ მე ეგ არც ერთი მოხალისე არ მინახავს.

ვ. ანდრეევი, მოსკოვის გ. ვ. პლეხანოვის სახელობის სახალხო მეურნეობის ინსტიტუტის კომკავშირის კომიტეტის მდივანი. მეც მაქვს რამდენიმე შეკითხვა. მე უმაღლესი სასწავლებლის ახალგაზრდობის წარმომადგენელი ვარ. ჩვენ ვასწავლით იმით, ვინც უნდა განახორციელოს გარდაქმნა. ჩვენ ამ ბოლოს ვიფიქრეთ, ეს ეს ერთ-ორ ადგილზე, ეს ნორმალური. ბევრ ადგილზე ეს ნორმალური. ბევრ ადგილზე ეს ნორმალური. ეს ეს ერთ-ორ ადგილზე,

გუშინ, დღეს, ხვალ

ფაქტი ■ მოვლენა ■ კომენტარი

პრემია ქართველ მეცნიერს

● **სსრ** კავშირის მეცნიერებათა აკადემიისა და ბულგარეთის მეცნიერებათა აკადემიის ერთობლივი პრემია მიენიჭა საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ვახუშტი ბაგრატიონის სახელობის გეოგრაფიის ინსტიტუტის ერთ-ერთ წამყვან თანამშრომელს, გეოგრაფიის მეცნიერებათა დოქტორს ემილ კობახიძეს.

მეცნიერმა მოსკოველ და ბულგარელ კოლეგებთან თანაავტორობით დაწერა კაპიტალური მონოგრაფია მაღალი მთისა და მთის ზონების სოციალურ-ეკონომიკური პრობლემების შესახებ — „დიდი კაკასიონი—სტარა პლანინა". იგი საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა დარგში 1987 წლის მნიშვნელოვან მეცნიერულ მიღწევად აღიარეს.

„თავთავი" — ლენინგრადში

● **ფოთი.** შრომის წითელი დროშის ორდენოსან წისქვილ-ქარხნის ფოლკლორული ანსამბლი „თავთავი" ამ რამდენიმე წლის წინათ შეიქმნა სანაზრომოწინააღმდეგოდ. მან უკვე მოიხვეჭა პოპულარობა. ამას წინათ „თავთავი" მიწვეული იყო ქ. ლენინგრადში მოსაულის აღების დღესასწაულში მონაწილეობისათვის.

„თავთავის" (ხელმძღვანელი—ნუგზარ ნაჭყებია) გამოსვლები მოიწონა ლენინგრადელმა მაყურებელმა. ც. სხულუხიამ, ნ. მიქელაძემ, ა. უჩანეიშვილმა, ნ. მიქაძემ, კ. ბერნიამ და სხვებმა ჩინებულად შესარულეს ქართული ხალხური სიმღერები.

შეიქმნა რუსთაველის საზოგადოების განყოფილება

● **აფხაზეთის** ა. მ. გორკის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საავტო დარბაზში თავი მოიყარეს პროფესორ-მასწავლებლებმა, სტუდენტებმა, ქალაქ სოხუმის საზოგადოებრიობის წარმომადგენლებმა. აქ გაიმართა რუსთაველის საზოგადოების განყოფილების დამფუძნებელი კრება.

აირჩიეს რუსთაველის საზოგადოების განყოფილების გამგეობა 36 კაცის შემადგენლობით. გამგეობის თავმჯდომარედ აირჩიეს პროფესორი ოთარ ჭურულია. მოადგილეებად — დოცენტები ბორის გურგენია და ზურაბ პაპასკირი.

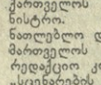

რუბრიკისათვის გამოყენებულია საკადესის, საქინფორმისა და „კომუნისტის" კორესპონდენტთა მასალები.

ცხადდება კონკურსი

დღესასწაული უთავგეჭდავი რომ იყოს

საქართველოს კულტურის სამინისტრო რესპუბლიკის მწერალთა კავშირის მონაწილეობით აწყობს დაბეჭდილ რესპუბლიკურ კონკურსს საუკეთესო სცენარისათვის, რომელიც განკუთვნილია მასობრივი თეატრალიზებული დღესასწაულების, წარმოდგენების გამართვისა და კულტორგანიზატორთა მუშაობისათვის. კონკურსი ეწყობა მიმდინარე წლის ოქტომბრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით.

კონკურსზე წარმოდგენილ სცენარებში უნდა აისახოს და განზოგადდეს ადამიანთა საგმირო და შრომითი საქმეები, მასების კომეხნისტური აღზრდის გამოცდილება. ფოლკლორული მასალის შემოქმედებითს გაანზრებაში გათვალისწინებული უნდა იყოს ეროვნული ტრადიციები და მსოფლიო კულტურის საუკეთესო მიღწევები.

კონკურსში მონაწილეობისათვის დაიშვება სცენარები, რომლებიც წინთან არ გამოქვეყნებული და არ განხორციელებულა. ამასთან უნდა აღინიშნოს ლიტერატურის ზუსტი წყაროები, წარმოდგენილ იქნეს დადგმის მუსიკალური გაფორმებისათვის გთვალისწინებული მუსიკალური მასალის მაგნიტოფონური ჩანაწერი.

კონკურსში მონაწილეობა შეუძლიათ როგორც პროფესიონალებ, ისე თვითმოქმედ სცენარისტებს, რეჟისორებს, დრამატურგებს, მწერლებს, პოეტებს, ჟურნალისტებს.

ახსნა-განმარტებით ბარათში, რომელიც უნდა დაერთოს სცენარს, აღნიშნული უნდა იყოს დღესასწაულის მიზნები და ამოცანები, მოცემული იყოს მისი მხატვრული გაფორმების აღწერილობა, მეთოდიკური რეკომენდაციები დადგმის შესახებ, აგრეთვე რეკომენდაციები მუსიკალური, კინო, ფოტო და სხვა მასალების გამოყენების თაობაზე.

სცენარი კონკურსზე წარმოდგენილი უნდა იყოს სამ ეგზემპლარად, მანქანაზე გადაბეჭდილი, ავტორის შესახებ ზუსტი მონაცემებით. მასალები უნდა გამოიგზავნოს მისამართით: თბილისი, რუსთაველის პროსპექტი, 37. საქართველოს კულტურის სამინისტრო. კულტურულ-საგანმანათლებლო დაწესებულებათა სამმართველოს სარეპერტუარო-სარეჟისიო კოლეგიას, აღნიშნვნთ „სცენარების კონკურსისათვის".

მასობრივი თეატრალიზებული დღესასწაულების სცენარების ხაზით გამარჯვებულთათვის დაწესებულია შემდეგი პრემიები: ერთი პირველი — 1000 მანეთი, ორი მეორე — 700 მანეთი თითოეული, სამი მესამე — 500 მანეთი თითოეული.

კულტორგანიზატორებისათვის საუკეთესო სცენარების ხაზით გამარჯვებულთათვის დაწესებულია შემდეგი პრემიები: ერთი პირველი — 500 მანეთი, ორი მეორე — 250 მანეთი თითოეული, სამი მესამე — 100 მანეთი. სცენარები ავტორებს არ უბრუნდებათ. ჟიურის გადაწყვეტილება ძალაში შედის საქართველოს კულტურის სამინისტროს მიერ მისი დამტკიცების შემდეგ. (სამინფორმი).

სპორტის ამბები

ფუსბური

დარჩა სამი ტური

**სამი ტურიც და დამთავრდება უმაღლესი ლიგის გუნდების ხაკვეშირო ჩემპიონატი. გუშინწინდელი მატჩების შემდეგ ოქროს medalsze მთავარ პრეტენდენტად კვლავ დნეპროპეტროვსკის „დნეპრი" რჩება. ეს გუნდი კარგა ხანია ხათაფში უდგას სატურნირო ცხრილს და ხაკენებო შემთხვევა თუ არ მოხდა, არავის დაანებებს პირველ ადგილს. 27-ე ტურში დნეპროპეტროვსკელებმ ამ მნიშვნელოვანი გამარჯვება მოიპოვეს ლენინგრადში ადგილობრივ „ზენიტთან" — 1:0. ერთადერთი გოლი პირველი ტაიმის მიწურულს ჩრდილიმა გიორგანა. გასვლით შეხვედრებში წარმატებით ითამაშეს აგრეთვე ლიდერთა ჯგუფის სხვა გუნდებმა — კიევის „დინამომ" და მოსკოვის „სპარტაკმ". კიეველებმა ერევნის „არარატი" დაამარცხეს — 2:1, სპარტაკელებმა — მინსკის „დინამო" — 2:0. მოსკოველ „ტორპედომ", რომელიც ამ ტურამდე მეორე ადგილზე იყო, ქუთაისში „ნეფთჩისთან" შეხვედრაში (1:1) და ორი საფეხურით ჩამოქვეითდა. სხვა მატჩები: ხარკოვის „მეტალისტი" — მოსკოველ „დინამო" — 1:0, ვილნიუსის „ვალგარისი" — ოდესის „ჩერნომორეცი" — 2:1, მოსკოველ „ლოკომოტივი" — დონეცკის „შახტიორი" — 2:0.

არაფერი გვითქვამს თბილისის „დინამოსა" და ალმა-ათის „კაირატის" შეხვედრაზე. ეს მატჩი, როგორც იცით, ქართველ ფეხბურთელთა გამარჯვებით დამთავრდა — 3:1. პირველ ტაიმში ანგარიში ფინეფლიან ბახნა. შემდეგ სტუმრებმა აღადგინეს წონასწორობა (კარაჩუნი). შეხვედრის მიწურულს კი გოგიჩაიშვილმა და თევზაძემ ზედიზედ ორჯერ აიღეს მეტოქის კარი. ამ თამაშს ალმაათელთათვის არავითარი პრაქტიკული მნიშვნელობა არ ჰქონდა. გაიხად მათ პირველ ლიგაში მოუწევთ გამოსვლა. ეს საფრთხე ემუქრება ბაკოს „ნეფთჩხაც", რომელიც უახლოეს მეტოქეს — მინსკის „დინამოს" 5 ქულით ჩამორჩება.

სატურნირო ცხრილი დღეისათვის ასე გამოიყურება:

	თ.	მ.	ფ.	წ.	ბ.	ქ.
„დნეპრი"	27	15	10	2	41-19	40
„დინ." კ.	27	14	9	4	38-17	37
„სპარტ."	27	14	9	4	38-22	37
„ტორპ."	27	14	8	5	34-22	36
„ძალგ."	27	13	7	7	35-27	33
„ლოკომ."	26	9	10	7	31-25	28
„ზენიტი"	27	10	7	10	32-32	27
„შახტ."	27	8	9	10	25-26	25
„არარ."	27	8	9	10	19-25	25
„ჩერნ."	27	9	6	12	23-32	24
„დინ." თბ.	27	9	5	13	28-33	23
„დინ." მ.	26	8	7	11	24-29	23
„მეტალ."	27	7	9	11	26-33	23
„დინ". ფ	27	5	11	11	23-30	21
„ნეფთჩი"	27	5	6	16	25-41	16
„კაირატი"	27	4	4	19	19-48	12

უძანასკნელ საათს

გუშინ თელავში გაიმართა მაღალ ჩაბურდანიძისა და ნანა ოიოლელიანის მატჩის მეოთხემეტე პარტია. თეორი ფიგურებით თამაშობდა მსოფლიოს ჩემპიონი. 42-ე სვლაზე პარტია გადადგა.

ა. გუჩუკური

გარდაიცვალა საქართველოს ზოოტექნიკურ-საკვებერონარო სასწავლო-კვლევითი ინსტიტუტის მეცხოველეობის კათედრის ყოფილი გამგე, სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა კანდიდატი, დოცენტი, რესპუბლიკური მნიშვნელობის პერსონალური პენსიონერი, 1939 წლიდან სკკპ წევრი. ალექსი მოსეს ძე **ბუჩუკური.**

ა. მ. ბუჩუკური დაიბადა დუშეთის რაიონის სოფელ ქვეშეთში. საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის დამთავრების შემდეგ მუშაობას აწყებს ბოდგანოვკის რაიონში საბჭოთა მეურნეობის დირექტორის მოადგილედ. 1940 წლიდან ა. მ. ბუჩუკური დაინიშნა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის სოფლის მეურნეობის განყოფილების გამგის მოადგილედ. 1942-1943 წლებში პარტიის ყვარლის რაიკომის პირველი მდივანია. 1943 წლიდან ინიშნება მიწსახკომის თავმჯდომარის მოადგილედ, 1945-1948 წლებში კი საქართველოს მეცხოველეობის კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორად.

1949 წლიდან სიცოცხლის ბოლო წლებამდე ა. მ. ბუჩუკური სამეცნიერო-პედაგოგიურ საქმიანობას ეწევა. გამოქვეყნებული აქვს მრავალი მეცნიერული შრომა. მან დიდი ამაგი დასდო რესპუბლიკაში მეცხოველეობის დარგის განვითარების საქმეს და სათანადო წვლილი შეიტანა სპეციალისტების მომზადების საქმეში.

ა. მ. ბუჩუკურის სახით საზოგადოებას გამოაკლდა წამყვანი სპეციალისტი და გულთადი ადამიანი.

ამხანაგების ჯგუფი.

რედაქტორის მოადგილე
დ. იოსელიანი

ტელევიზია—ოთხშაბათი, 2 ნოემბერი

თბილისი

პირველი პროგრამა. 12.25—ქართული სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „15 წლის შემდეგ". 13.00—დოკუმენტური ფილმი. 13.45—მათემატიკის ტელეკურსი. 14.15—სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ამოირჩიე" (პირველი ჩვენება). 14.45 — მოსწავლეთათვის. საბჭოთა სახელმძღვანელოს და სამართლის საფუძვლები. 15.15 — სამეცნიერო-პოპულარული ფილმი „ერთი სიყვარულის ამბავი". 15.50 — საინფორმაციო გამოშვება (რუსულ ენაზე). 16.00 — შვილსაფლოთ გერმანული ენა. 16.30 — საერთაშორისო დღიური (განმეორებით). 17.05 — ცენტრალური ტელევიზიის გაცვლითი ფონდიდან — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „არის კუთხე დედამიწაზე" (პირველი ჩვენება). 17.30 — კინოფურცელი „ერაკ ა ზ ი". 17.40 — „ჯადოსნური ეკრანი". 17.55 — განცხადებები. 18.00 — ხალხური შემოქმედება — „თვალსაზრისი". 18.30 — ახალგაზრდობისათვის — სტუდენტთა საერთაშორისო სემინარი. 19.10 — განვიხილავთ პროექტებს. 19.25 — მოამბე. 20.00 — კორაჩის თასი კალათბურთში. თბილისის „დინამო"-საბერძნეთის „ოლიმპიკოსი". 21.30 — „ბშეებლობა და არქიტექტურა". 22.00 — „ერემია". 22.40 — გარდაქმნის პროექტორი. 22.50 — „კინო და მაყურებელი". მხატვრული ფილმის „ანანიების" განხილვა. 23.50 — კონცერტი.

მეორე პროგრამა. 17.35 — მოსწავლეთათვის. მათემატიკა. 18.05 — საკავშირო ლენინური კომკავშირის 70 წლისთავისათვის. მრავალსერიანი სატელევიზიო მხატვრული ფილმი „რევოლუციით შობილი". III სერია. 19.25 — მოამბე. 20.00 — სატელევიზიო მრავალსერიანი მხატვრული ფილმი „რევოლუციით შობილი". IV სერია.

მოსკოვი

პირველი პროგრამა. 7.30 — „120 წუთი". 9.35 — მულტფილმები. 10.05 — მოკლემეტრაჟიანი სპორტული ტელეფილმები ვ. დრაგუნსკის მოთხრობების მიხედვით. „ხანძარი ფლიგელში". „სათვალთვალო მილი". „სად ნახულა, სად გაგონილა?!". 11.05; 16.30 და 18.05 — ახალი ამბები. 11.15 — „მსოფლიოს გარშემო". 12.15 — „სიმღერებზე მონადირენი". 16.45 — ხუთწლეული: საქმენი და ადამიანები. დოკუმენტური ტელეფილმი „ყველას თვალწინ". 17.05—საბავშვო სიმღერის ფესტივალი ქალაქ ზელენა გურაში. 18.10 — რეპორტაჟი „ეორლდ-პრესფოტო-88"-დან. 18.40 — პოეზიის წუთები. 18.45 — ფილოსოფიური საუბრები. „ადამიანი, მეცნიერება, საზოგადოება". 19.45 — დღეს მსოფლიოში. 20.05 — მულტფილმი დიდებისათვის „სეანსი". 20.20 — „ცვლილებათა ცხოველმყოფელი სული". ტელეარკვევი მინსკის რაიონის ვოლოდარსკის რაიონის კოლმეურნეობის „წითელი დროშის" თამაჯდომარეზე, ეკონომიკურ მეცნიერებათა დოქტორზე ს. გ. ჩარეცკიზე. 20.50 — სატელევიზიო ფილმ-სპექტაკლი „ეპამოს მონოლოგი". I სერია. 22.00 — „ერემია". 22.40 — გარდაქმნის პროგრამა. 23.15 — მსოფლიო კინოკამერაში. 0.45 — დღეს მსოფლიოში.

მეორე პროგრამა. 9.00 — დილის ვარჯიში. 9.15 — სამეცნიერო-პოპულარული ფილმი „...და ჩვენ გადავაბრუნებთ რუსეთს!.. ულიანოვი". 9.35 და 10.35 — ჩვენი გარემომცველი სამყარო. I კლასი. 9.55 და 10.55 — სამეცნიერო-პოპულარული ფილმები. 10.05 და 12.05 — გერმანული ენა. 11.05 — პროფტექნიკური სასწავლებლებისათვის. ს. ჯ. ჩეხოვი „ალუბლის ბაღი". 11.35 და 12.35 — ზოგადი ბიოლოგია. IX კლასი. 13.05 — მხატვრული ფილმი „ვიცი მხოლოდ მე". 14.30 — „ქალაქები და წლები". დოკუმენტური ტელეფილმები. 15.05 და 19.00 — ახალი ამბები. 15.10 — განმეორებითი ტელეფილმის დღის სეანსი. „სიმამაცე". VI სერია. 19.15 — კინოფურნალი „შორეული აღმოსავლეთი". 19.25 — მუსიკალური კიოსკი. 19.55 — რეკლამა. 20.00 — კინო და მაყურებელი. მხატვრული ფილმის „მონანიების" განხილვა. 21.00—„ძილი ნებისა, პატარებო!". 21.15 — ყველასა და თითოეულისათვ ი ს. 21.45 — უყრავს მებაიანეთა ფუეტი — კ. კობილნსკი და ო. რეტვერიკოვი. 22.00 — „ერემია". 22.40 — გარდაქმნის პროგრამა. 22.50—მხატვრული ფილმი „პაემანი ირმის ნახტომზე". 0.15 — ახალი ამბები.

ნახეთ, ხომ არ მოგიგიათ?

ოფიციალური ცხრილი

საქართველოს სსრ ფულისა და ნივთების 1988 წლის მეორე დამატებითი გამოშვების ლატარიის მოგებათა ტირაჟი გაიმართა 1988 წლის 25-26 ოქტომბერს ქ. ახალციხეში. ტირაჟში გათამაშდა 1.080.000 მანეთის 330 ნივთმოგება და 55.970 ფულადი მოგება. მოგება ხვდა ლატარიის ბილეთების შემდეგ სერიებსა და ნომრებზე (მოგებათა ტირაჟი ჩატარდა ლატარიის სამ თანრიგზე):

სერიის №	ბილეთის №	მოგებული ნივთის დასახელება ან ფულადი მოგების ოდენობა	მოგებული ნივთის ფულადი ეკვივალენტი
44014	340*)	70 მანეთი	—
44021	375*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
44028	049*)	400 მანეთი	—
44033	213*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
44035	359*)	50 მანეთი	—
44041	458*)	400 მანეთი	—
44042	104*)	200 მანეთი	—
44045	161*)	200 მანეთი	—
44071	291*)	400 მანეთი	—
44088	449*)	იმპორტული ავეჯის გარნიტური	2125—00
44089	184*)	400 მანეთი	—
44091	232*)	80 მანეთი	—
44093	309*)	90 მანეთი	—
44107	140*)	80 მანეთი	—
44109	269*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
44117	469*)	100 მანეთი	—
44121	166*)	50 მანეთი	—
44130	428*)	80 მანეთი	—
44133	480*)	80 მანეთი	—
44142	197*)	ავტომანქანა „ეიგული-2108"	8400—00
44151	026*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
44169	450*)	100 მანეთი	—
44170	138*)	80 მანეთი	—
44171	036*)	ავტომანქანა „ნივა 2121"	9000—00
44175	027*)	90 მანეთი	—
44201	464*)	80 მანეთი	—
44210	259*)	80 მანეთი	—
44235	218*)	80 მანეთი	—
44237	241*)	400 მანეთი	—
44238	458*)	40 მანეთი	—
44244	184*)	80 მანეთი	—
44247	466*)	400 მანეთი	—
44254	219*)	90 მანეთი	—
44260	374*)	200 მანეთი	—
44270	316*)	40 მანეთი	—
44280	003*)	40 მანეთი	—
44282	084*)	400 მანეთი	—
44285	251*)	400 მანეთი	—
44306	282*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
44320	472*)	70 მანეთი	—
44330	228*)	80 მანეთი	—
44348	329*)	90 მანეთი	—
44350	060*)	80 მანეთი	—
44374	296*)	50 მანეთი	—
44381	445*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
44391	055*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
44397	432*)	80 მანეთი	—
44404	252*)	50 მანეთი	—
44410	308*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
44427	348*)	40 მანეთი	—
44435	334*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
44436	444*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
44440	328*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
44450	228*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
44458	201*)	საკერავი მანქანა „ჩაიკა"	252—00
44486	166*)	200 მანეთი	—
44496	349*)	200 მანეთი	—
44525	386*)	50 მანეთი	—
44534	365*)	50 მანეთი	—
44537	178*)	50 მანეთი	—
44579	288*)	100 მანეთი	—
44581	209*)	50 მანეთი	—
44585	468*)	90 მანეთი	—
44590	498*)	200 მანეთი	—
44596	042*)	400 მანეთი	—
44652	144*)	ავტომანქანა „ეიგული 21063"	9000—00
44653	468*)	მაცივარი „მინსკი"	455—00
44668	002*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
44685	096*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
44693	276*)	80 მანეთი	—
44703	230*)	80 მანეთი	—
44753	234*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
44754	218*)	80 მანეთი	—
44759	355*)	100 მანეთი	—
44771	318*)	100 მანეთი	—
44777	444*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
44782	057*)	40 მანეთი	—
44787	138*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
44795	094*)	მაცივარი „ზილი"	370—00
44802	065*)	50 მანეთი	—
44806	281*)	80 მანეთი	—
44809	054*)	400 მანეთი	—
44811	291*)	200 მანეთი	—
44812	360*)	40 მანეთი	—
44819	421*)	მაცივარი „მინსკი"	455—00
44824	188*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
44834	199*)	40 მანეთი	—
44848	132*)	მაცივარი „მინსკი"	455—00
44849	487*)	40 მანეთი	—
44851	215*)	40 მანეთი	—
44859	104*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
44874	484*)	300 მანეთი	—
44875	284*)	100 მანეთი	—
44895	422*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
44900	253*)	90 მანეთი	—
44918	198*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
44938	346*)	100 მანეთი	—
44939	368*)	საკერავი მანქანა „ჩაიკა"	252—00
44942	274*)	300 მანეთი	—
44955	320*)	80 მანეთი	—
44962	184*)	80 მანეთი	—
44971	082*)	100 მანეთი	—
44974	218*)	40 მანეთი	—
44978	485*)	300 მანეთი	—
44988	070*)	200 მანეთი	—
44989	117*)	80 მანეთი	—
44998	399*)	საკერავი მანქანა „ჩაიკა"	252—00
45038	070*)	200 მანეთი	—
45044	109*)	50 მანეთი	—
45049	161*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
45055	047*)	300 მანეთი	—
45056	178*)	90 მანეთი	—
45058	151*)	200 მანეთი	—
45075	484*)	300 მანეთი	—
45078	288*)	90 მანეთი	—
45111	102*)	100 მანეთი	—
45118	228*)	90 მანეთი	—
45182	488*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
45184	060*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
45171	402*)	80 მანეთი	—
45177	357*)	80 მანეთი	—
45179	349*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
45188	198*)	მაცივარი „მინსკი"	455—00
45197	250*)	300 მანეთი	—
45199	288*)	80 მანეთი	—
45201	119*)	100 მანეთი	—
45211	008*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
45232	352*)	90 მანეთი	—
45237	477*)	90 მანეთი	—
45252	444*)	ყავის ელექტროსაფქვავი	14—00
45266	271*)	800 მანეთი	—
45269	209*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
45275	009*)	800 მანეთი	—
45297	276*)	40 მანეთი	—
45311	463*)	40 მანეთი	—
45320	350*)	200 მანეთი	—
45340	024*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
45345	047*)	80 მანეთი	—
45359	402*)	800 მანეთი	—
45385	259*)	150 მანეთი	—
45399	054*)	800 მანეთი	—
45419	428*)	50 მანეთი	—
45449	117*)	200 მანეთი	—
45456	036*)	80 მანეთი	—
45462	067*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
45482	002*)	ავტომანქანა „ნივა-2121"	9000—00
45483	144*)	80 მანეთი	—
45486	868*)	მაცივარი „მინსკი"	455—00
45502	498*)	200 მანეთი	—
45508	321*)	50 მანეთი	—
45509	028*)	50 მანეთი	—
45532	010*)	მაცივარი „ზილი"	370—00
45535	342*)	50 მანეთი	—
45544	016*)	500 მანეთი	—
45559	235*)	90 მანეთი	—
45580	454*)	100 მანეთი	—
45589	356*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
45595	108*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
45600	404*)	300 მანეთი	—
45611	089*)	90 მანეთი	—
45623	051*)	80 მანეთი	—
45624	348*)	იმპორტული ავეჯის გარნიტური	2125—00
45628	186*)	საკერავი მანქანა „ჩაიკა"	252—00
45631	047*)	ავტომანქანა „ეიგული-21063"	9000—00
45650	119*)	100 მანეთი	—
45690	040*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
45706	182*)	მაცივარი „ზილი"	370—00
45707	347*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
45716	291*)	საკერავი მანქანა „ჩაიკა"	252—00
45717	334*)	200 მანეთი	—
45718	061*)	500 მანეთი	—
45728	162*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
45730	085*)	100 მანეთი	—
45731	198*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
45745	375*)	40 მანეთი	—
45746	432*)	მაცივარი „მინსკი"	455—00
45747	460*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
45751	198*)	ავტომანქანა „ეიგული-2108"	8400—00
45758	898*)	90 მანეთი	—
45761	358*)	800 მანეთი	—
45772	059*)	70 მანეთი	—
45777	320*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
45790	218*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
45791	054*)	80 მანეთი	—
45795	192*)	80 მანეთი	—
45806	379*)	80 მანეთი	—
45812	248*)	80 მანეთი	—
45819	107*)	100 მანეთი	—
45826	377*)	50 მანეთი	—
45838	081*)	90 მანეთი	—
45838	082*)	40 მანეთი	—
45841	194*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
45887	284*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
45894	176*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
45897	219*)	50 მანეთი	—
45905	268*)	500 მანეთი	—
45909	189*)	40 მანეთი	—
45931	187*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
45938	885*)	40 მანეთი	—
45941	178*)	ავტომობილი „ეიგული-21063"	9000—00
45965	128*)	40 მანეთი	—
45971	050*)	90 მანეთი	—
46001	417*)	90 მანეთი	—
46006	376*)	საკერავი მანქანა „ჩაიკა"	252—00
46036	045*)	200 მანეთი	—
46047	454*)	100 მანეთი	—
46059	172*)	40 მანეთი	—
46064	100*)	ავტომანქანა „ეიგული"-21063	9000—00
46067	182*)	80 მანეთი	—
46072	419*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
46078	211*)	80 მანეთი	—
46080	224*)	200 მანეთი	—
46084	309*)	100 მანეთი	—
46087	159*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
46097	435*)	80 მანეთი	—
46098	460*)	80 მანეთი	—
46108	090*)	80 მანეთი	—
46115	278*)	80 მანეთი	—
46121	185*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
46157	189*)	200 მანეთი	—
46158	429*)	50 მანეთი	—
46198	088*)	400 მანეთი	—
46210	219*)	100 მანეთი	—
46211	040*)	90 მანეთი	—
46219	178*)	200 მანეთი	—
46224	482*)	50 მანეთი	—
46226	258*)	90 მანეთი	—
46281	224*)	40 მანეთი	—
46286	469*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
46289	287*)	40 მანეთი	—
46242	341*)	500 მანეთი	—
46261	126*)	80 მანეთი	—
46288	276*)	300 მანეთი	—
46287	295*)	300 მანეთი	—
46291	275*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
46298	044*)	100 მანეთი	—
46308	314*)	400 მანეთი	—
46307	099*)	400 მანეთი	—
46317	055*)	30 მანეთი	—
46320	404*)	40 მანეთი	—
46330	369*)	200 მანეთი	—
46337	390*)	80 მანეთი	—
46341	044*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
46342	261*)	90 მანეთი	—
46360	302*)	50 მანეთი	—
46365	164*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
46375	122*)	200 მანეთი	—
46379	194*)	90 მანეთი	—
46408	364*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
46418	074*)	80 მანეთი	—
46417	142*)	100 მანეთი	—
46428	024*)	40 მანეთი	—
46431	378*)	40 მანეთი	—
46434	309*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
46439	470*)	150 მანეთი	—
46444	155*)	800 მანეთი	—
46447	262*)	800 მანეთი	—
46456	324*)	50 მანეთი	—
46459	303*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
46494	459*)	90 მანეთი	—
46510	051*)	800 მანეთი	—
46514	370*)	100 მანეთი	—
46528	195*)	800 მანეთი	—
46530	415*)	80 მანეთი	—
46533	214*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
46535	125*)	300 მანეთი	—
46558	232*)	80 მანეთი	—
46563	193*)	100 მანეთი	—
46567	497*)	ყავის ელექტროსაფქვავი	14—00
46574	300*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
46577	458*)	400 მანეთი	—
46579	297*)	100 მანეთი	—
46595	468*)	80 მანეთი	—
46613	142*)	მაცივარი „მინსკი"	455—00
46614	485*)	400 მანეთი	—
46634	298*)	50 მანეთი	—
46642	274*)	400 მანეთი	—
46646	417*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
46647	061*)	400 მანეთი	—
46655	053*)	ავტომობილი „ეიგული-21063"	9000—00
46656	062*)	50 მანეთი	—
46660	443*)	300 მანეთი	—
46686	196*)	70 მანეთი	—
46696	315*)	მაცივარი „მინსკი"	455—00
46701	240*)	90 მანეთი	—
46716	144*)	50 მანეთი	—
46723	440*)	50 მანეთი	—
46729	127*)	50 მანეთი	—
46751	386*)	200 მანეთი	—
46770	429*)	50 მანეთი	—
46774	156*)	90 მანეთი	—
46789